

Η μετάφραση αυτής της σελίδας είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης [Σύνδεσμος]. Οι αυτόματες μεταφράσεις μπορεί να περιέχουν σφάλματα που δυνητικά μειώνουν τη σαφήνεια και την ακρίβεια· ο Διαμεσολαβητής δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αποκλίσεις. Για πιο αξιόπιστες πληροφορίες και μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, ανατρέξτε στην πρωτότυπη έκδοση που αγγλικά περιέχεται στον ανωτέρω σύνδεσμο. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τη [γλωσσική και μεταφραστική πολιτική \[Σύνδεσμος\]](#) μας.

Απόφαση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χειρίστηκε αίτημα πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα σχετικά με την ποιότητα των ιατρικών масκών που διανεμήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (υπόθεση 790/2021/MIG)

Απόφαση

Υπόθεση 790/2021/MIG - Εκκίνηση έρευνας στις 30/04/2021 - Σύσταση σχετικά με 05/11/2021 - Απόφαση στις 25/05/2022 - Ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Υποθέσεις στις οποίες διαπιστώθηκε κρούσμα κακοδιοίκησης) | Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Συμφωνηθείσα σύσταση από το θεσμικό όργανο) |

Η υπόθεση αφορούσε αίτημα για πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με 1,5 εκατομμύριο ιατρικές μάσκες που η Επιτροπή είχε αγοράσει σε πρώιμο στάδιο της πανδημίας COVID-19 και τα οποία δεν πληρούσαν τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας. Η Επιτροπή αρνήθηκε να παράσχει πρόσβαση σε (μέρη) ορισμένων από τα ζητηθέντα έγγραφα, επικαλούμενη την ανάγκη προστασίας των εμπορικών συμφερόντων του οικείου κατασκευαστή.

Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι οι επίμαχες πληροφορίες δεν μπορούσαν ευλόγως να θεωρηθούν εμπορικά ευαίσθητες και ότι, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η Επιτροπή θα μπορούσε ευλόγως να επικαλεστεί τη σχετική εξαίρεση, υπάρχει ισχυρό δημόσιο συμφέρον για τη γνωστοποίηση.

Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η άρνηση της Επιτροπής για πρόσβαση του κοινού εν προκειμένω συνιστούσε κακοδιοίκηση. Συνέστησε στην Επιτροπή να επανεξετάσει τη θέση της προκειμένου να παράσχει σημαντικά αυξημένα, αν όχι πλήρη, πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα.

Η Επιτροπή απάντησε θετικά στη σύσταση του Διαμεσολαβητή. Επανεξέτασε την απόφασή της και χορήγησε μεγαλύτερη πρόσβαση στα περισσότερα από τα επίμαχα έγγραφα. Ωστόσο, η Διαμεσολαβήτρια εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έχει ακόμη παράσχει πρόσβαση στα τρία εναπομείναντα έγγραφα στο σύνολό τους. Σημείωσε επίσης ότι, ενώ ο

καταγγέλλων έχει πλέον αποκτήσει μεγαλύτερη πρόσβαση, λόγω της παρέλευσης σχεδόν δύο ετών από την υποβολή του αιτήματός του, τα έγγραφα που του κοινοποιήθηκαν για τον σκοπό που προοριζόταν δεν είναι πλέον χρήσιμα.

Ως εκ τούτου, επιβεβαίωσε τη διαπίστωση κακοδιοίκησης και περάτωσε την έρευνα.

Ιστορικό της καταγγελίας

1. Την άνοιξη του 2020, για να συμβάλει στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αγόρασε δέκα εκατομμύρια ιατρικές μάσκες, μέσω του Μέσου Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης. [1] Η Επιτροπή είχε ήδη αρχίσει να διανέμει 1,5 εκατομμύριο από αυτές σε 17 κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όταν αποδείχθηκε ότι οι μάσκες ήταν κακής ποιότητας. Ο έμπορος συμφώνησε να λάβει μέτρα μετριασμού.

2. Τον Ιούνιο του 2020, ο καταγγέλλων, δημοσιογράφος, ζήτησε [2] από την Επιτροπή να παράσχει στο κοινό πρόσβαση στις ανταλλαγές μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με τη μεταφορά των εν λόγω масκών.

3. Στις 26 Οκτωβρίου 2020 η Επιτροπή ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι είχε εντοπίσει 134 έγγραφα και είχε χορηγήσει ευρεία πρόσβαση στο κοινό. Ωστόσο, αρνήθηκε την πρόσβαση σε (μέρη) ορισμένων εγγράφων, επικαλούμενη ορισμένες εξαιρέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα.

4. Ο καταγγέλλων ζήτησε από την Επιτροπή να επανεξετάσει την απόφασή της να αρνηθεί την πρόσβαση (υποβάλλοντας «επιβεβαιωτική αίτηση»).

5. Στη συνέχεια, η Επιτροπή χορήγησε στον καταγγέλλοντα ευρύτερη πρόσβαση. Ωστόσο, διατήρησε τμήματα της απόφασής της, μεταξύ των οποίων ότι η πρόσβαση σε (μέρη) 12 εγγράφων έπρεπε να απορριφθεί με βάση την ανάγκη προστασίας των εμπορικών συμφερόντων [3] του οικείου κατασκευαστή.

6. Δυσανεστημένος με το αποτέλεσμα σε σχέση με τα δώδεκα αυτά έγγραφα, ο καταγγέλλων απευθύνθηκε στον Διαμεσολαβητή τον Απρίλιο του 2021.

Η σύσταση της Διαμεσολαβήτριας

7. Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η δημοσιοποίηση των παρακρατηθεισών πληροφοριών θα έθιγε τα εμπορικά συμφέροντα του κατασκευαστή, δεδομένου ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να βλάψει τη φήμη του και, ως εκ τούτου, να θέσει σε κίνδυνο τη θέση του στην αγορά, δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη νόμιμου και πραγματικού κινδύνου. Συγκεκριμένα, δεν ήταν σαφές στον Διαμεσολαβητή πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι απαλειφθείσες πληροφορίες, ιδίως σχετικά με τα ειδικά μέτρα μετριασμού, για να θιγεί η φήμη του κατασκευαστή.

8. Επιπλέον, η Διαμεσολαβήτρια έκρινε ότι υπάρχει έντονο δημόσιο συμφέρον να γνωρίζει ποια

μέτρα έχουν ληφθεί για να διασφαλιστεί ότι δεν θα τεθούν σε κυκλοφορία και θα χρησιμοποιηθούν ελαττωματικές μάρκες.

9. Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής διαπίστωσε ότι η άρνηση της Επιτροπής να παράσχει πλήρη πρόσβαση του κοινού στα δώδεκα επίμαχα έγγραφα συνιστούσε κακοδιοίκηση. Προέβη στην ακόλουθη σύσταση [4] :

Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει την απόφασή της να αρνηθεί την πρόσβαση του κοινού στα (μέρη) των δώδεκα επίμαχων εγγράφων, στηριζόμενη στην ανάγκη προστασίας των εμπορικών συμφερόντων του κατασκευαστή, προκειμένου να παράσχει στον καταγγέλλοντα σημαντικά αυξημένη, αν όχι πλήρη, πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα.

10. Σε απάντηση, η **Επιτροπή** [5] χορήγησε στον καταγγέλλοντα σημαντική πρόσβαση σε εννέα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού που περιέχουν, απαλείφοντας μόνο περιορισμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα [6] . Έκρινε ότι, σχεδόν ένα έτος μετά την έκδοση της επιβεβαιωτικής απόφασης, οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις είχαν μεταβληθεί και ότι, ως εκ τούτου, τα εννέα αυτά έγγραφα δεν καλύπτονται πλέον από την εξαίρεση για την προστασία των εμπορικών συμφερόντων. Όσον αφορά τα υπόλοιπα τρία έγγραφα, η Επιτροπή επανέλαβε ότι τα έγγραφα αυτά περιείχαν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες από καθορισμένη εταιρεία με την οποία δεν έχει απευθείας σύμβαση και υποστήριξε ότι η γνωστοποίηση θα έθιγε τα εμπορικά συμφέροντα της εταιρείας.

11. Στις παρατηρήσεις του, ο **καταγγέλλων** εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του για τον χειρισμό του αιτήματος πρόσβασής του από την Επιτροπή. Ανέφερε ότι χρειάστηκαν σχεδόν δύο χρόνια για να αποκτήσει πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα και ότι η καθυστέρηση αυτή του είχε καταστήσει αδύνατη την εκτέλεση του έργου του ως δημοσιογράφου. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε επίσης ότι η Επιτροπή δεν είχε παράσχει σαφείς και τεκμηριωμένες εξηγήσεις για την ύπαρξη κινδύνου για το εμπορικό συμφέρον του οικείου κατασκευαστή ή για τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι ο κίνδυνος αυτός έχει υποχωρήσει.

Η αξιολόγηση του Διαμεσολαβητή μετά τη σύσταση

12. Η Διαμεσολαβητρια χαιρετίζει τη θετική ανταπόκριση της Επιτροπής στη σύστασή της να επανεξετάσει την απόφασή της να αρνηθεί την πρόσβαση του κοινού στα (μέρη) των δώδεκα επίμαχων εγγράφων.

13. Ο Διαμεσολαβητής επισημαίνει ότι, κατόπιν επαναξιολόγησης, η Επιτροπή χορήγησε μεγαλύτερη πρόσβαση στο κοινό σε εννέα από τα δώδεκα επίμαχα έγγραφα.

14. Ωστόσο, ο Διαμεσολαβητής εμμένει στην άποψη ότι οι λόγοι στους οποίους η Επιτροπή είχε στηρίξει την απόφασή της να αρνηθεί την πρόσβαση στα σχετικά μέρη των εν λόγω εγγράφων κατά τον χρόνο έκδοσης της επιβεβαιωτικής απόφασής της δεν ήταν πειστικούς.

15. Όσον αφορά τα υπόλοιπα τρία έγγραφα που περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους ποιότητας, η Διαμεσολαβητρια επαναλαμβάνει την άποψή της ότι οι πληροφορίες

αυτές δεν χαρακτηρίζονται εμπορικά *ευαίσθητες* απλώς και μόνο επειδή αφορούν μια εταιρεία. Ως εκ τούτου, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή εμμένει στην άρνησή της να παράσχει πρόσβαση στα έγγραφα αυτά στο σύνολό τους.

16. Η Διαμεσολαβήτρια εκφράζει επίσης τη λύπη της για τον χρόνο που αφιέρωσε η Επιτροπή σε αυτή την περίπτωση για να παράσχει πρόσβαση. Μολονότι αναγνώρισε στη σύστασή της ότι το αίτημα πρόσβασης του καταγγέλλοντος αφορούσε ένα από τα πιο πολυσύχναστα μέρη της Επιτροπής εκείνη την εποχή, ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε την υπόθεση αυτή ήταν σαφώς αντίθετος με το πνεύμα του κανονισμού 1049/2001. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι, λόγω της παρέλευσης του χρόνου, ο καταγγέλλων δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που του έχουν πλέον γνωστοποιηθεί για τον σκοπό που είχε σκοπεύσει. Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής τονίζει εκ νέου τη σημασία της διαφάνειας σε περιόδους κρίσης [7] , καθώς και την ανάγκη να επιδιωχθεί η τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ για την πρόσβαση του κοινού [8] .

Συμπέρασμα

Με βάση την έρευνα, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την υπόθεση με το ακόλουθο συμπέρασμα:

Η Επιτροπή αντέδρασε θετικά στη σύσταση του Διαμεσολαβητή παρέχοντας ευρύτερη πρόσβαση του κοινού στα επίμαχα έγγραφα. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη παράσχει πρόσβαση στα τρία εναπομείναντα έγγραφα στο σύνολό τους. Επιπλέον, λόγω της παρέλευσης σχεδόν δύο ετών, ο καταγγέλλων δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που του κοινοποιήθηκαν για τον σκοπό που επιθυμούσε. Ως εκ τούτου, η Διαμεσολαβήτρια επιβεβαιώνει τη διαπίστωση κακοδιοίκησης.

Ο καταγγέλλων και η Επιτροπή θα ενημερωθούν για την απόφαση αυτή .

Emily O'Reilly Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια

Στρασβούργο, 25/05/2022

[1] Για πληροφορίες σχετικά με το Μέσο Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης, επισκεφθείτε τη διεύθυνση:
https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Σύνδεσμος].

[2] Σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Σύνδεσμος].

[3] Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση του κανονισμού 1049/2001.

[4] Το πλήρες κείμενο της σύστασης και η αξιολόγηση που οδήγησε σε αυτήν διατίθενται στη διεύθυνση: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Σύνδεσμος].

[5] Η απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση του Διαμεσολαβητή διατίθεται στη διεύθυνση:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Σύνδεσμος].

[6] Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1049/2001.

[7] Βλ. επιστολή του Διαμεσολαβητή προς την Επιτροπή της 20ής Απριλίου 2020: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Σύνδεσμος].

[8] Βλ. επίσης την αυτεπάγγελη έρευνα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τον χρόνο που χρειάζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εξέταση των αιτήσεων πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Σύνδεσμος].